

Sygn : VII K 943/47

288
88 163

Sentencja wyroku .

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 18.marca 1948 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VII Kamny w składzie :

Przewodniczący Sędzia Wojciech Maciołowski

Ławnicy : Michał Apelt i Kempa Mieczysław

Protokółant : apl. Franciszek Faryna

przy udziale Prokuratora S.O. Władysława Radwańskiego

rozpoznawszy w dniu 16. i 18. III. 1948 r. sprawę :

1/ S t o c k e r a Nikolaus , ur. 2.II 1909 r, w Boroc / Jugosławia/
-----
syna Jakuba i Marii z d. Wittner , rzym.kat. rzeźnika,ukończył 6 kl.

szkoły powsz.żonatego,obyw.niemieckiego,narod.niem.zam.w Boroc
/ Jugosławia /

2/ S c h i e r Herberta , ur. 19/3 1900 r, w Breslau , syna Gustawa
-----
i Bertę z d. Döring przyn.państw. niemieckiej, piekarza , ukończył

8 kl.szkoły powsz. żonatego, ojca 2 dzieci 16 ,23 lat, narod.nie-
mieckiej ,zam. w Karlsruhe - Boden ,

3/ S c h ö n b o h n Alfreda Heinricha ur.4.3 1909 w Wilhelmshaven
-----
syna Gerharda i Line z d. Bancz , przym.państw.niemieckiej, piekarza

ukończył 8 kl.szkoły powsz. żonatego , ojca dwojga dzieci ,narodow.
niemieckiej ,zam. w Aalen - Wirtembergia.

4/ S c h i e b l i c h a Wernera ur.10/3 1913 w Pausa / Saksonia /
-----
syna Paula i Klary z d. Erhard ,przyn.państw. niemieckiej, tkacza,

ukończył 8 kl. szkoły powsz. żonatego, ojca 2 dzieci ,narod.niemiec-
kiej , zam. w Elsterberg Saksonia.

5/ R u z i c i c Berhardta Teodora Ericha , ur.1/3 1907 r, w Alins-
-----
beck / Hannover / syna Bernharda i Fiedy Delliahausen,przyn.państw.

niemieckiej, wyzn. ewangel. robotnika, ukończył 8 kl. szkoły powsz.
 żonatego, ojca 1 dziecka, 14 lat, narod. niemieckiej, zam. w Zelle
 Hanover,

6/ S t r y j Konrada, ur. 28.12.1907 w Katowicach, syna Jana i

 Marii z d. Giera, urzędnika, przyn. państw. polskiej, ukończył 5
 klas gimn. żonatego, 3 dzieci 16, 6, 2 lat, narod. polskiej, zam. w Ka-
 towicach,

7/ R o s s l e r Paula ur. 3.V.1890 r, w Grimiw / Saksonia / syna

 Johanna Alberta i Bertę Marii z d. Kurt, przynal. państw. niemieckiej
 rolnika, rozwiedzonego, narod. niemieckiej, zam. w Pomssen - Sachsen

8/ R o m e t s c h Adama ur. 29.8 1912 r, w Novej Pašovej / Jugosła-
 -----
 wia / syna Konrada i Ewy z d. Jua, przynal. państw. niemieckiej, rol-
 nika, właśc. 10 morgów ziemi, żonatego, ojca 3 dzieci 14 i 16 lat,
 narod. niemieckiej zam. w Nova Pasowa / Jugosławia /

9/ R ü n z e r Willibalda ur. 18.5 1913 r, w Czerniowcach / Rumunia/
 -----
 syna Georga i Marii z d. Helin, przynal. państw. niemieckiej, wyzn.
 ewangel. tokarza, ukończył 7 kl. szkoły powsz. żonatego, ojca dwoje
 dzieci 5, 6 lat. narod. niemieckiej, zam. w Friedesdorf k/Rittenfeld

10/ S t e n d e l Willy Richard Franz ur. 5.11 1905 r, w Rixdorf

 / Brandeburgia, syna Wiliego i Luizy z d. Riegel, przynal. państw.
 niemieckiej, wyzn. ewangel. robotnika, ukończył 8 kl. szkoły powsz.
 żonatego, ojca dwoje dzieci 19.13. lat, narod. niemieckiej, zam.
 w Berlinie Neuhollen,

11/ S e i t z Mattheus ur. 13.12. w Bettlhaven, syna Antoniego i

 Wiktorii z d. Reich przyn. państw. niemieckiej, rzym. kat. mleczarza
 ukończył szkołę ludową i szkołę mleczarską, żonatego, ojca 3 dzie-
 ci 7, 6, 4 lat, narod. niemiec. zam. w Geiselharz Wirtembergia.

12/ S i e b e n e i c h e r Oskara ur. 15.3 1906 r, w Badschlag

 / Sudety /, syna Józefa i Marii z d. Wolf przyn. państw. niemieckiej
 rzym. kat. malarza porcelany, ukończył szkołę średnią, żonatego,

89 289 165

ojca 2 dzieci 6 i 8 lat, narod. niemieckiej zam. w Jablonec Sudety.
13/ S c h w e n k Erwina ur. 16.6 1917 r, w Buchowo pow. Lipno Pomorze, syna Wilhelma i Wandy Bredefeld, przyn. państw. polskiej wyzn. ewangel. rolnika, ukończył 6 kl. szkoły powsz. kawalera, narod. niemiec. zam. w Buchowie k/ Lipna, Pomorze,

14/ R o s c h e k Karola ur. 31.3 1903 w Tarnowo woj. Poznańskie, syna Augusta i Marty z d. Marten, przyn. państw. niemieckiej, rel. ewangel. robotnika, ukończył 4 klasy szkoły powsz. żonatego, ojca 3 dzieci lat 9,7,5, narod. niemieckiej, zam. w Neuhardenberg Bran. denburgia,

oskarżonych o to, że :

I. w czasie od września 1939 do maja 1945 na obszarze Rzeszy niemieckiej i na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej, należąc do sztafet ochronnych / Schutzstaffeln SS / powołanych przez niemiecką narodowo socjalistyczną partię robotniczą, działającą w interesie państwa niemieckiego, a to : 1/ Stocker Nikolaus od 15.XI 1943 r. - 2/ Schier Herbert od czerwca 1944 r. - 3/ Schönborn od 15.X 1940 r. - 4/ Schieblich Werner od czerwca 1944 r. - 5/ Ruzicic Bernhardt od 15.X 1940 r. - 6/ Stryj Konrad od czerwca 1941 r. - 7/ Rössler Paul od 14.XI 1941 r. - 8/ Romatsch Adam od 14.XI 1941 r. - 9/ Runzer Willibald od 23.X 1941 r. - 10/ Sten. del Willi od 15.VI 1940 r. - 11/ Beltz Matheus od 9.VI 1941 r. - 12/ Siebeneicher Oskar od 7.XI 1939 r. - 13/ Schwenk Erwin od 21. XI 1939 r. - 14/ Roschek Karol od lipca 1942 r. - oraz pełniąc 1/ Stocker Nikolaus w Oświęcimiu od 15.XI 1943 r. do 17.I 1945 r. 2/ Schier Herbert w Oświęcimiu od czerwca 1944 r. - 3/ Schönlohn Alfred w Oświęcimiu od 15.X 1940 do 15.I 1945 r. - 4/ Schieblich Werner w Oświęcimiu od czerwca 1944 do 18.I 1945 r. - 5/ Ruzicic Bernhardt w Oświęcimiu od 15.X 1940 do 22.I 1945 r. - 6/ Stryj Konrad w Oświęcimiu od 18.IV 1942 r. - 7/ Rössler Paul w Brzezince od 14.XI 1941 do stycznia 1945 r. - 8/ Romatsch Adam w Brzezince od 14.XI 1941

do stycznia 1944 r, - i od 3/3 do 15.I 1945 r, - 9/ Runzer Willi-
bald w Oświęcimiu od 23.X 1941 do 4.I 1942 r, - 10/ Stendel Willi
w Oświęcimiu od 8.7 do 18.I 1945 r, - 11/ Jeitz Mattheus w Oświę-
cimiu od 6.VI do X.1942 r. - 12/ Siebeneicher Oskar w Oświęcimiu
od 26.II 1941 do 16.I 1945 r. - 13/ Schwenk Erwin w Oświęcimiu od
X 1940 r, do 25.8 1941 r. - 14/ Roschek Karol w Oświęcimiu od lipca
1942 r, do 1.I 1945 r. - obowiązki wartowników wśród załogi obo-
zów koncentracyjnych , zorganizowanych przez władze państwa niemiec-
kiego , brali udział w organizacji przestępczej , która drogą maso-
wych morderstw , głodowego wyniszczenia, niewolniczej pracy, terro-
ru i prześladowań ludności cywilnej krajów okupowanych i jeńców wo-
jennych miała na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludz-
kości,

II. nadto Stryja Konrada , o to, że :

będąc obywatelem polskim w grudniu 1939 w Katowicach zgłosił swą
przynależność do narodowości niemieckiej,

o r z e k ł :

1/ osk.Stocker Nikolaus , 2/ Schier Herbert , 3/ Schönbohn Alfred
Heinrich , 4/ Schieblich Werner , 5/ Ruzicic Berthardt Toedor Erich,
6/ Stryj Konrad , 7/ Rossler Paul , 8/ Rometsch Adam , 9/ Runzer
Willibald , 10/ Stendel Willi Richard Franz , 11/ Jeitz Mattheus
12/ Siebeneicher Oskar , 13/ Schwenk Erwin , 14/ Roschek Karl ,
winni są czynów objętych aktem oskarżenia a więc przestępstw z art.
4 § 1 , 2 § a , 3 b/ dekretu z 31.8 1944 r, w brzmieniu obw.Min.
Spraw. z 11.12 1946 Dz.U.R.P.Nr.69 poz. 377 a nadto osk.Stryj Kon-
rad przestępstwa z art.1 dekr. z dnia 20.6 1946 Dz.U.R.P.Nr.41 poz.
237 z tym, że Sąd przyjmuje , że osk.Stryj Konrad okazywał czynnie po-
moc społeczeństwu polskiemu , a to więźniom polakom w Oświęcimiu
z narażeniem swjej wolności., - i za te przestępstwa zostają skazani
po myśli art. 4 powołanego dekr. z dnia 31.8 1944 ustalonego obw.

90 290 167

Min.Spraw. z dnia 11.12 1946 r. Dz.U.R.P.Nr.69 poz.377 a to :

- 1/ osk. Stocker Nikolaus na więzienie przez 3 / trzy lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 28.II 1947 do 18.III.1948
- 2/ osk.Schäfer Herbert na więzienie przez 3 / trzy / lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.3 1947 do 18.III 1948 r.
- 3/ osk.Schonbohn Alfred Heinrich na więzienie przez 5 / pięć/lat z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.3.47.do 18.3.1948.
- 4/osk.Schieblich Werner na więzienie przez 3 /trzy/lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.3.1947 do 18.III 1948 r.
- 5/osk.Ruzicie Bernhard Teodor Erich na więzienie przez 4/cztery/ lata z zaliczeniem do kary aresztu tymcz.od 1.3 1947 do 18.3.1948
- 6/osk.Stryj Konrad na więzienie przez 3/trzy/ lata z zaliczeniem aresztu tymczasowego od 1.3 1947 do 18.III 1948 r.
- 7/osk. Rossler Paul na więzienie przez 3/trzy / lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.III 1947 do 18.III 1948 r.
- 8/osk. Rometsch Adam na więzienie przez 4 /cztery / lata z zaliczeniem aresztu tymczasowego od 1.III 1947 do 18.III 1948 r.
- 9/osk.Runzer Willibald na więzienie przez 3/trzy/lata z zaliczeniem aresztu tymczasowego od 1.III 1947 r. do 18.III 1948 r.
- 10/osk.Standel Willy, Richard, Franz na więzienie przez 3/trzy/lata z zaliczeniem do kary aresztu tymcz.od 1.III 1947 do 18.III.1948.
- 11/osk.~~Stanz~~ Seitz Mattheus na więzienie przez 4 /cztery / lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.III.1947 r. do 18.III 1948 r.
- 12/osk. Siebeneicher Oskar na więzienie przez 8/osiem/lat z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.3.1947 do 18.3.1948 r.
- 13/osk.Schwenk Erwin na więzienie przez 3/trzy/ lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 1.III 1947 do 18.III 1948 r.
- 14/osk.Roschek Karl na więzienie przez 4/cztery/ lata z zaliczeniem do kary aresztu tymczasowego od 5.III 1947 do 18.III.1948 r.

~~94~~ 294

U z a s a d n i e .

Na podstawie przyznania się oskarżonego Konrada Stryja i jego wyjaśnień, ustalił Sąd i przyjął za udowodnione, że oskarżony ten już w grudniu 1939 r. zgłosił swój akces do narodowości niemieckiej mimo, że jak sam przyznaje przed 1. września 1939 r. był Polakiem i obywatelem Państwa Polskiego.

Wprawdzie oskarżony na rozprawie zaprzeczył by już wówczas podpisać wniosek o przyjęcie go na listę członków narodowości niemieckiej, a miał to uczynić dopiero w roku 1942 r. Sąd jednak nie dał wiary jego tłumaczeniu się, bo ~~niewątpliwym jest~~ niemożliwym jest, by oskarżonego tego wcielono najpierw i to za zgłoszeniem się jego dobrowolnym do Allgemeine SS a później dopiero był uznany za członka narodu niemieckiego. Zdaniem Sądu wprawdzie mógł osk. Stryj podpisać otrzymanie legitymacji tzw. karty rozpoznawczej niemieckiej lecz zgłoszenie jego na członka narodu niemieckiego musiało nastąpić wcześniej zgodnie z jego pierwszym wyjaśnieniem złożonym przed prokuratorem.

Niemcy wcielali do organizacji SS jako tej która była "prawą ręką" reżimu hitlerewskiego tylko już zdeklarowanych Niemców i to Reichsdeutsche przede wszystkim a również i Volksdeutsche.

Czyny te osk. Konrada Stryja wyczerpują znamiona istoty przestępstwa z art. 1 dekr. z dnia 28.6. 1946 r. Dz.U.R.P.Nr.41 poz. 237, i art. 4 § 1, 2 a/ 3 b/ dekr. z dnia 31.8 1944 r. w brzmieniu obw. Min.Spraw. z 11.12 1946 r. Dz.U.R.P.Nr. 69 poz. 377.

Ponadto przyznaniem się oskarżonego Konrada Stryja i zeznaniami świadków Ignacego Stokowego / O. Barnaby / Fryderyka Jungera, Franciszka Stryja, Augustyna Wieczorka i Ruperta Urli ustalił Sąd i przyjął za udowodnione, że osk. Konrad Stryj jako członek organizacji Waffen SS należał i brał udział w organizacji przestępczej

a to pełnił obowiązki w załodze obozu w Oświęcimiu od 18.4 1942 do stycznia 1945 r.

Obóz w Oświęcimiu był obozem koncentracyjnym , zorganizowanym przez władze Państwa niemieckiego . Celem tego obozu było wyniszczenie Narodu Polskiego i innych narodowości podbitych przez niemieckie państwo drogą masowych morderstw , głodu , niewolniczej pracy, terroru i prześladowań , a więc miała na celu na organizacja zbrodnie wojenne i przeciw ludzkości.

Jakkolwiek osk.Stryj nie popełnił żadnych morderstw to jednak skoro należał do załogi obozu koncentracyjnego w powyższym obozie w Oświęcimiu , brał udział w organizacji przestępczej , a więc działał w tych zespołach przestępczych , co stanowi przestępstwo z art. 4 § 2 powołanego ostatnio dekretu z 31.8 1944 r, i zgodnie z przepisami art. 36 k.k. Sąd uznał , że oba czyny a to należenie do organizacji SS i do załogi obozu powyższego , stanowi jedno przestępstwo ostatnio przytoczone z art. 4 tego dekretu.

Osk., jak to zostało ustalone zeznaniami świadka Jungera , że oskarżony zdawał sobie później sprawę co to za organizacja i mimo to dalej pozostawał w załodze obozów koncentracyjnych i w organizacji SS.

Dlatego Sąd uznał osk.Konrada Stryja winnym także i tego przestępstwa.

Przy wymiarze kary przyjął Sąd jako okoliczności łagodzące udzielanie pomocy więźniom politycznym w obozie a brak okoliczności obciążających.

Odnosnie przestępstwa z art. 1 dekr. z 28.6 1946 r, Sąd ustaliwszy zeznaniami świadków poprzednio wymienionych , że osk. Stryj czynnie pomagał więźniom Polakom przez dostarczanie im chleba i innych produktów oraz przez pośredniczenie między więźniami tymi a rodzinami tychże, a to wynosił listy od tych więźniów z

~~92~~ 292
141

obożu i wiadomości udzielał rodzinom świadków, co wszystko nie było dozwolone przez władze niemieckie i za tę pomoc mógł osk. Stryj być uwięziony a nawet skazany na śmierć przez władze niemieckie, przyjął Sąd, że zachodzą warunki z art. 4 b/ dekretu z dnia 28.6. 1946 r. Dz.U.R.P.Nr. 41 poz. 237 i po myśli tych przepisów Sąd uwolnił od kary oskarżonego Stryja.

Orzeczenie o kosztach postępowania i opłacie sądowej oparł Sąd na przepisach art. 598 kpk. i przepisach o kosztach sądowych.

Reszta orzeczenia opiera się na przepisach przytoczonych w sentencji wyroku.

Nadmienia się, że wobec braku zapowiedzenia kasacji odnośnie reszty oskarżonych należało pominąć uzasadnienie pisemne, które przytoczył Sąd ustnie przy ogłoszeniu wyroku niniejszego odnośnie tej reszty oskarżonych.

Staryj   *Stawonicy*
in aliam